

Preferinte in materie de durabilitate

Investitie durabila, taxonomia UE

Investitia ESG este o abordare a gestionarii activelor in care investitorii recunosc in mod explicit relevanta factorilor de mediu, sociali si de guvernanta (ESG) in deciziile lor de investitii,.

Cu alte cuvinte, investitiile ESG isi propun sa integreze in pret atat riscurile sociale, de mediu si economice cat si oportunitatile (randamentele).

Criteriile de mediu, sociale si de guvernanta (ESG) sunt un set de standarde pentru operatiunile unei companii pe care investitorii le folosesc pentru a verifica investitiile potientiale, pentru a evalua corect masura in care o societate lucreaza in numele unor obiective care depasesc maximizarea profitului:

- Criteriile de mediu iau in considerare modul in care o companie functioneaza, astfel incat sa nu dauneze mediului inconjurator – ex. reducerea poluarii, apa utilizata, emisiile de carbon
- Criteriile sociale examineaza modul in care compania gestioneaza relatiile cu angajatii, furnizorii, clientii si comunitatile in care isi desfasoara activitatea – ex. locul de munca, implicatiile asupra sanatatii ale companiilor de tutun si jocuri de noroc sau securitatea datelor pentru marile firme de tehnologie
- Guvernanta are in vizer conducerea unei companii, politicile de remunerare existente atat la nivelul conducerii cat si la nivelul angajatilor, auditurile, controalele interne si drepturile actionarilor, plata si prevenirea darii de mita si combaterea faptelor de coruptie.

Comportamentul negativ al unei companii in privinta ESG poate afecta valoarea acesteia pentru actionari, creand riscuri tangibile pentru investitori. Investitorii sustenabili cauta sa evite aceste riscuri prin evitarea acestor companii, exemple negative: deversarea de petrol a BP Deepwater Horizon in Golful Mexic in 2010; scandalul Volkswagen privind emisiile de motorina din 2015 care a provocat daune enorme inclusiv reputationale pentru gigantii producatori de masini; confidentialitatea datelor Facebook; scandalul cu Cambridge Analytica care a dus la o scadere a actiunilor cu 19% si la stergerea a 119 miliarde USD din valoarea de piata.

In ultimii ani, actionarii si investitorii au inceput sa puna un accent tot mai mare pe modele sustenabile pentru companiile in care sunt implicati, cu solutii pe termen lung la probleme ce tin de mediu, societate sau guvernanta corporativa.

Partea de ESG vine cu un cadru de reglementare european care mentioneaza ce trebuie sa includa o societate in rapoartele non financiare de sustenabilitate, care sunt indicatorii pe care trebuie sa-i prezinte, transparenta la nivel de companie, eforturile societatii pentru indeplinirea obiectivelor ESG. Directiva 95/2014 (NFDR), in vigoare si in acest moment, mentioneaza faptul ca toate companiile care indeplinesc anumite criterii (sunt listate, au mai mult de 500 de angajati), ar trebui sa prezinte un raport de sustenabilitate, lasand insa la decizia tarilor stabilirea modului in care ar trebuie elaborat raport de sustenabilitate.

Romania a implementat declaratia non-financiara in care sunt prezentate aspectele de mediu, aspecte sociale si de resurse umane, anticoruptie, diversitate, drepturile omului fara referire la anumite standarde.

La nivel international cele mai importante cinci organizatii care au creat standarde ESG sunt GRI, CDP, SASB, TCFD si WDPI. Din pacate in Romania gasim putine rapoarte de sustenabilitate prezentate in conformitate cu aceste standarde.

Comisia Europeana a emis si un regulament de taxonomie care mentioneaza care sunt activitatile "green", acesta fiind deja incluse in declaratia non-financiara; desi taxonomia ofera definitii cu privire la tipurile de activitati care contribuie la anumite obiective de sustenabilitate, lipsa datelor despre companiile in care s-a investit inseamna ca poate fi dificil de determinat daca se poate spune ca actiunile si obligatiunile acestor companii poseda caracteristici E, S sau G.

CSDR - o noua directiva europeana vine cu noi termeni si conditii care se vor aplica etapizat in anii urmasori. Comisia intentioneaza sa extinda domeniul de aplicare al obligatiilor de raportare

la toate societatile mari si societatile listate la bursa pe pietele reglementate din UE, sa introduca cerinte de raportare mai detaliate si auditarea obligatorie a informatiilor raportate.

Desi gama si calitatea datelor sunt limitate in prezent, de-a lungul timpului este posibil ca schimbarile de reglementare mentionate mai sus sa conduca la crearea unei piete de date ESG in crestere.

Factorii ESG si cum sunt masurati

Comisia Europeana a insarcinat Grupul Consultativ European pentru Raportare Financiara (EFRAG) cu dezvoltarea unor standarde obligatorii de raportare la nivelul UE in ceea ce priveste sustenabilitatea. Societatile mari vor incepe sa aplice standardele pentru prima data in raportarile publicate in 2024 pentru exercitiul financiar 2023. Din ianuarie 2027, toate societatile listate la bursa pe pietele reglementate din UE (cu peste 10 angajati) vor trebui sa inceapa sa raporteze conform noilor cerinte ale CSRD.

In evaluarea unei companii factorii ESG pot fi masurati prin indicatori ce urmeaza sa transmita potentialilor investitori gradul de atractivitate pentru o posibila investitie.

Fiecare categorie de factori prezinta niste indicatori cheie pe care companiile ii pot masura si in legatura cu care pot lua decizii de business pentru a-si creste atractivitatea.

In functie de categorie, criteriile ESG pot fi masurate astfel:

Mediu (Environment)

- Emisii de gaze de sera
- Managementul apei si apelor uzate
- Impactul asupra calitatii aerului
- Producerea si eliminarea altor deseuri

Oameni si societate (Social)

- Implicarea angajatilor
- Diversitate, echitate si incluziune
- Securitatea datelor cu caracter personal
- Drepturile omului
- Impactul asupra comunitatii
- Sanatatea si siguranta angajatilor

Guvernanta (Governance)

- Etica in afaceri
- Comportamentul competitiv
- Diversitatea si structura consiliului administrativ
- Remunerarea executivului
- Managementul intern al riscului
- Managementul riscului sistemic

Scorurile inalte ESG nu reprezinta o garantie a unei rentabilitati sau a unei rentabilitati in crestere insa viitorul e deschis .

O serie de furnizori externi de date acopera un numar important de companii listate si au un aport semnificativ in furnizarea de informatii relevante despre aceste companii. Evaluările acestor furnizori sunt concepute pentru a ajuta investitorii sa inteleaga riscurile si oportunitatile ESG si sa integreze acesti factori in procesul de constructie si management al portofoliului lor.

Marii furnizori de date financiare (Reuters, Bloomberg), alaturi de companii care creeaza indici (MSCI, FTSE) concureaza cu alte entitati (ECPI, Sustainalytics, Viggo-Elris, ISS Oekom, RobecoSAM) in atribuirea de scoruri ESG, insa spre deosebire de rating-ul financiar, modul de notare, sursa datelor si metodologia difera neexistand un standard comun de evaluare.

De ce este important pentru companii sa investeasca in sustenabilitate

Ca urmare a cresterii importantei celor trei factori care plaseaza ESG in centrul radarului executivilor din cele mai mari companii din lume, companiile care nu reusesc sa demonstreze preocuparea pentru sustenabilitate si progresul facut de la an la an vor avea rezultate mai slabe si vor deveni mai putin atragatoare pentru investitori.

Sustenabilitatea nu mai este doar un trend. Raportarea rezultatelor non-financiare a devenit o obligativitate pentru companiile care au peste 500 de angajati, regula reglementata de Non-Financial Reporting Directive (NFRD) a Uniunii Europene.

In urma analizarii observatiilor efectuate la nivelul pietelor internationale, se poate desprinde o concluzie foarte interesanta: cele mai performante companii sunt si cele care urmaresc sa indeplineasca cat mai bine criteriile ESG si implicit investitorii care fac plasamente in aceste companii. Astfel, se poate observa ca indicii bursieri ESG au performat mai bine decat indicii generali ai pietei in ultimii 5 ani.

Tot mai multi emitenti fac eforturi intense si transformari pentru tranzitia catre modele de operare responsabile si transparenta prin conformarea cu noile cerinte de raportare non-financiara - ESG (politici de mediu, sustenabilitate si guvernanta).

Din anii 90 dar mai ales 2000, ESG a inceput sa atraga atentia. In sprijinul noilor abordari au venit atat constientizarea dezastrelor naturale, a schimbarilor climatice, cat si efectele brutale ale unor investitii fara aspecte sociale sau de guvernanta in timpul crizei financiare din 2008. Cele 3 mari agentii de rating (S&P, Moody's, Fitch) au inceput sa includa evaluari ESG in ratingul oferit.

Marea problema in a efectua investitii durabile este data de lipsa de informatii fiabile legate de acest subiect, nu toate companiile nu au fost obligate sa masoare sau sa dezvaluie date privind consecintele activitatilor lor asupra problemelor de mediu si sociale, lipseste claritatea unor standarde sau reglementari comune .

Informatii despre finante sustenabile si tranzitia verde regasiti si pe site-ul BVB - <https://bvbresearch.ro/ReportDashboard/ESGScores>, site BTCP www.btcapitalpartners.ro – sectiunea **Legal – ESG** sau al ASF - Sfaturi pentru investitorii de produse financiare sustenabile

Preferinte ESG

Clientul poate sa aleaga sau nu sa integreze aspecte legate de durabilitate, sa-si exprime sau nu preferinte in materie de durabilitate si proportia minima de investire alegand :

- a). un instrument financiar pentru care clientul sau clientul potential stabileste ca o proportie minima din acesta trebuie sa fie investita in investitii durabile din punctul de vedere al mediului, definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European si al Consiliului:

investitie durabila din punctul de vedere al mediului - „inseamna o investitie care finanteaza una sau mai multe activitati economice care, in temeiul prezentului regulament, se califica drept durabila din punctul de vedere al mediului;

- b) un instrument financiar pentru care clientul sau clientul potential stabileste ca o proportie minima din acesta trebuie sa fie investita in investitii durabile, definite la articolul 2 punctul 17 din Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European si al Consiliului (2);

„eficienta energetica” inseamna utilizarea energiei intr-un mod mai eficient in toate etapele lantului energetic, de la productie la consumul final;

- c) un instrument financiar care ia in considerare principalele efecte negative asupra factorilor de durabilitate, elementele care demonstreaza luarea in considerare a acestor efecte negative fiind stabilite de client sau de clientul potential

Va prezentam cateva **repere in stabilirea preferintelor dumneavoastra ESG:**

- **strategia in materie de ESG :**

- este mai important pentru dumneavoastra sa incorporati investitii conforme ESG sau sa mentineti rentabilitatea portofoliului?
- ce credeti ca este mai important, dezinvestirea de la companii care nu sunt conforme cu ESG sau investitii in companii care sunt conforme cu ESG sau ambele?
- cat de mult din portofoliu doriti sa fie alocate acestui tip de investitii ?
- doriti sa modificati portofoliile existente sau sa alocati sume separate pentru ESG
- doriti sa investiti in emitenti care sunt evaluati ca fiind conformi E, S sau G
- doriti sa investiti in emitenti care desi in prezent au un impact negativ asupra mediului, investesc totusi in operatiuni durabile
- doriti ca investitiile sa fie orientate catre cele care nu au in prezent un impact negativ sever, dar ar putea sa nu investeasca neaparat atat de mult in operatiuni durabile

- **preferinta intre E, S si G:**

- daca doriti sa investiti doar in una sau in doua din cele trei parti constitutive ale ESG, daca doriti sa acordati prioritate anumitor factori fata de altii
- care dintre diferitele parti ale ESG sunt cele mai importante: de exemplu, daca doriti sa acordati prioritate investitiilor in companii care au o buna guvernanta, ati fi multumit daca anumite companii cu o buna guvernare ar putea avea un rating scazut in ceea ce priveste contributia la mediu.
- care ar fi posibilele compromisuri pe care le-ati tolera
- ati fi deschis sa investiti intr-o companie care are in prezent un impact foarte negativ asupra mediului, dar care investeste masiv in operatiuni durabile?
- ati prefera sa investiti in companii care au o amprenta de carbon mai mare in acest moment, dar care investesc mult in durabilitate sau companii care au deja o amprenta de carbon mai mica, dar care nu intentioneaza sa creasca investitiile in operatiuni durabile?
- daca ar trebui sa alegeti, ati prefera sa investiti intr-o companie care a acordat o atentie deosebita guvernarii si drepturilor omului sau una care a investit masiv in reducerea amprentei de carbon?
- ati accepta sa investiti intr-o companie care a investit masiv in reducerea amprentei de carbon, dar care a avut un istoric mai slab in domeniul drepturilor omului?
- cu care dintre factorii E, S si G sunteti dispus sa faceti schimb, daca ati putea investi doar in unul sau doi dintre acestia?

Pentru conturile administrate discretionar, va rugam sa aveti in vedere ca in cazul in care va veti exprima preferinte in domeniul ESG, BT Capital Partners va depune toata diligentia necesara pentru a va respecta preferintele in cadrul unui proces care va fi gradual imbunatatit in functie de calitatea informatiilor disponibile. In cazul in care aveti stabilite preferintele de sustenabilitate acestea vor luate in considerare impreuna cu toate preferintele si circumstantele existente contul administrat discretionar in special lichiditatea, capacitatea si disponibilitatea de a suporta pierderi, orizontul de timp, obiectivele financiare si gradul de risc atribuit profilului dumneavoastra.

15.12.2023